Dosarul nr. 3a-1352/22; (2-19154779-02-3a-16082022)
Prima instanță: Judecătoria Hâncești sediul Ialoveni (Judecător Corlăteanu Diana)

D E C I Z I E

03 septembrie 2024 mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții de Apel Chișinău

în componența:
Președintele completului, judecătorul Mîra Ghenadie
Judecătorii Bostan Angela și Dașchevici Grigore
Grefier Papuc Daniela

examinând în ședință publică apelul depus de avocatul Malic Gheorghe în interesele apelantului Radu Dumitru, apelul depus de Consiliul orășenesc Ialoveni și Primăria orașului Ialoveni, apelul depus de avocatul Dumitriu Valeriu în interesele apelantei Mircos Evghenia, împotriva hotărârii Judecătoriei Hâncești sediul Ialoveni din 03 august 2022,

în cauza de contencios administrativ la acțiunea înaintată de Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat către Primăria orașului Ialoveni și Consiliul orășenesc Ialoveni, terț Mircos Evghenia, cu privire la:

- anularea deciziei Consiliului or. Ialoveni nr. 04/09 din 18 iulie 2019 „Cu privire la anularea titlului deținătorului de teren”;

și acțiunea înaintată de Radu Dumitru către Primăria orașului Ialoveni și Consiliul orășenesc Ialoveni, terț Mircos Evghenia, cu privire la:

- anularea deciziei Consiliului or. Ialoveni nr. 04/09 din 18 iulie 2019 „Cu privire la anularea titlului deținătorului de teren”;
- anularea și constatarea nulității titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren, nr. cadastral *****, eliberat Evgheniei Mircos;
- repararea prejudiciului moral în mărime de 30 000 de lei;
- compensarea cheltuielilor de judecată în mărime de 8 000 de lei,

c o n s t a t ă:

Pretențiile reclamantului:

La 16 septembrie 2019 Radu Dumitru a depus acțiune în contencios administrativ împotriva Consiliului or. Ialoveni și Primăriei or. Ialoveni, privind anularea deciziei Consiliului or. Ialoveni nr. 04/09 din 18 iulie 2019 „Cu privire la anularea titlului deținătorului de teren”, repararea prejudiciului moral în mărime de 25 000 de lei și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii, reclamantul a susținut că prin decizia nr. 2/8 din 3 februarie 1995 a primit lotul pentru construcția casei de locuit, situat în or. Ialoveni, str. *****.

Ulterior, în baza procesului-verbal nr. 6 din 29 iunie 1997 și deciziei Consiliului or. Ialoveni nr. 6/8 din 29 iunie 1997, s-a permis schimbul acestui lot de teren cu Mircos Evghenia, astfel Radu Dumitru a devenit proprietar și posesor de fapt și de drept al lotului pentru construcția casei de locuit individual de pe str. *****, or. Ialoveni. Iar, ca urmare i-a fost perfectat și eliberat titlul de autentificare a dreptului de deținător de teren cu nr. ***** din 15

octombrie 2004, trecut în Registrul cadastral al deținătorilor de terenuri nr. 6916 din 5 februarie 2018, însă a fost comisă o greșeală de înregistrare în Registrul Bunurilor Imobile, și anume, s-a indicat eronat după Mircos Evghenia terenul din str. *****, deși în realitate după efectuarea schimbului, terenul de pe str.***** nu i-a aparținut, din care considerente s-a aflat în imposibilitate de a înregistra titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren cu nr. *****, eliberat lui Radu Dumitru la 15 octombrie 2004, care, doar la 5 februarie 2018 a fost trecut în Registrul cadastral al deținătorilor de terenuri cu nr. 6916. Eroarea a avut loc doar la nivel de înregistrare, fapt confirmat prin declarația autentificată notarial a Evgheniei Mircos din 22 septembrie 2018, însă prin decizia Consiliului or. Ialoveni nr. 04/09 din 18 iulie 2019 „Cu privire la anularea titlului deținătorului de teren", contrar prevederilor legale și chiar abuziv a fost anulat titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren cu nr. *****, eliberat pe numele lui Radu Dumitru la 15 octombrie 2004, trecut în Registrul cadastral al deținătorilor de terenuri cu nr. 6916 din 5 februarie 2018 și decizia nr. 6/8 din 29 iunie 1997, precum și extrasul eliberat în baza acestei decizii pe numele lui Radu Dumitru Petru.

La 25 iulie 2019 reclamantul s-a adresat Cancelariei de Stat, Consiliul și Primăriei or. Ialoveni cu cereri prealabile, prin care a solicitat exercitarea controlului administrativ al activității autorității administrației publice locale, prin prisma respectării prevederilor legale, inclusiv sub aspectul respectării Constituției, tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte, inclusiv și controlul de legalitate obligatoriu asupra deciziei Consiliului or. Ialoveni nr. 04/09 din 18 iulie 2019 „Cu privire la anularea titlului deținătorului de teren". Însă, prin răspunsul nr. 1304/-739 din 23 august 2019 a Oficiului Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a fost informat că actul administrativ vizat a fost contestat, iar cererea va fi examinată concomitent cu acțiunea în judecată, pe când de la Primăria și Consiliul or. Ialoveni nu a primit nici un răspuns.

Astfel, reclamantul consideră că actul administrativ individual a fost emis cu abateri esențiale de la legislația în vigoare și că în sensul art. 17 Cod administrativ, a fost vătămat prin activitatea autorității publice locale. Or, Legea nr. 436 din 28 decembrie 2006 privind administrația publică locală, nu acordă dreptul autorităților publice locale, inclusiv Consiliului or. Ialoveni de a anula titlul deținătorului de teren, iar soluționarea unui astfel de litigiu ține exclusiv de competența instanțelor judecătorești, fapt ce denotă în plus caracterul ilegal și abuziv al deciziei Consiliului or. Ialoveni nr. 04/09 din 18 iulie 2019 „Cu privire la anularea titlului deținătorului de teren".

De altfel, dreptul de proprietate asupra terenului vizat a fost dobândit în virtutea prevederilor art. 11 Cod funciar, în același timp, conform art. 315 și 316 Cod civil, proprietatea este inviolabilă, dreptul de proprietate este garantat. Dreptul de proprietate este perpetuu si poate fi limitat numai prin lege sau de drepturile unui terț, iar în virtutea prevederilor art.1 Protocol nr. 1 CEDO, orice persoană fizică sau juridică are dreptul la respectarea bunurilor sale.

Prevederile menționate asigură și impun libera folosire și administrare a proprietății, fără vreo imixtiune sau limitare din partea statului sau autorităților publice, cu excepția prevederilor art. 54 alin. (2) din Constituție, care stipulează că exercițiul drepturilor si libertăților nu poate fi supus altor restrângeri decât celor prevăzute de lege, care corespund normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional. Or, pentru a priva sau limita o persoană de drepturile sau libertățile fundamentale ale omului este important de a fi respectate o serie de condiții.

Reclamantul a remarcat că în speță, este necesar ca limitarea dată să fie încadrată în garanțiile acordate de art. 54 din Constituție, să fie prevăzute de lege și să fie exercitată cu respectarea procedurii și condițiilor stabilite de lege, și doar care corespund normelor unanim

recunoscute ale dreptului internațional și au utilitate publică, adică sunt necesare în interesele majore, expres prevăzute de lege.

Totodată, reclamantul a susținut că este evident că la adoptarea deciziei Consiliului or. Ialoveni nr. 04/09 din 18 iulie 2019, nu s-a ținut cont de prevederile și procedura legală, ceea ce atrage nulitatea absolută a actului administrativ contestat, or, indiferent de faptul, dacă a perfectat complet sau că a înregistrat actele cu privire la atributele dreptului de proprietate, de dispoziție, posesie și folosință asupra terenului vizat, oricum în virtutea art. 46 din Constituție, dreptul la proprietatea privată este garantat si nimeni nu poate fi expropriat decât pentru o cauză de utilitate publică, stabilită de lege, cu dreaptă și prealabilă despăgubire, caracterul legal al proveniență bunurilor, se prezumă.

Totodată, în jurisprudența sa Curtea a reținut că, în calitate de „ bun", protejat de art. 46 din Constituție si de art.1 Protocol nr. 1 CEDO, poate fi recunoscut orice element al activului patrimonial al persoanei, care are valoare economică, inclusiv si titlu a deținătorului de teren, precum la general și dreptul garantat de lege, cu atributele dreptului de proprietate, de dispoziție, posesie și folosință asupra ternului.

Respectiv, în această situație, o altă soluție decât reabilitarea și recunoașterea în continuare a dreptului de proprietate asupra terenului litigios nu este, nefiind niciun temei de confiscare sau expropriere, care limitează posibilitatea de folosință și de posesie în continuare asupra bunului, deoarece și dreptul de posesiune este un bun în sensul consfințit în art.1 Protocol nr. 1 CEDO, în caz contrar are loc o confiscare ilegală, pentru care Republica Moldova de nenumărate ori a fost condamnată la CtEDO.

Reclamantul a mai reiterat că actul administrativ contestat contravine și afectează dreptul de proprietate consfințit în art.1 Protocol nr. 1 CEDO, adică libertatea de folosire a bunurilor fără o anumită imixtiune din partea statului, care în virtutea art.46 și 54 din Constituția Republicii Moldova, nu pot fi limitate ilegal.

În altă ordine de idei, a relatat că prin prisma Legii cadastrului bunurilor mobile nr. 1543 din 25 februarie 1998, dreptul de proprietate asupra lotului vizat, fiind confirmat prin titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren cu nr. *****, eliberat lui Radu Dumitru la 15 octombrie 2004, trecut la 5 februarie 2018 în Registrul cadastral al deținătorilor de terenuri cu nr. 6916, este unul real și valabil, ne fiind pasibil de a fi anulat, or, la caz, nu există pretinsa cauză de utilitate publică și nici nu a fost respectată procedura stabilită de lege, respectiv, se concluzionează că restricția nu a fost legală și nu corespunde normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional și aceasta nu era imperativ necesară întru apărarea valorilor Constituționale.

La 25 septembrie 2019, prin intermediul oficiului poștal, Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a depus acțiune în contencios administrativ împotriva Consiliului or. Ialoveni, cu privire la anularea deciziei Consiliului or. Ialoveni nr.04/09 din 18 iulie 2019 „Cu privire la anularea titlului deținătorului de teren".

În motivarea acțiunii Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a susținut că la 18 iulie 2019 Consiliul or. Ialoveni a adoptat decizia nr.04/09 din 18 iulie 2019 „Cu privire la anularea titlului deținătorului de teren", prin care s-a anulat titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren cu nr. *****, eliberat lui Radu Dumitru la 15 octombrie 2004, trecut în Registrul cadastral al deținătorilor de terenuri cu nr. 6916 din 5 februarie 2018 și anulată decizia nr. 6/8 din 29 iunie 1997 și extrasul eliberat în baza acestei decizii pe numele lui Radu Dumitru. Prezenta decizie a fost transmisă la SCT Ialoveni a IP ASP pentru radierea înscrisurilor din RBI.

În acest context, a notat reclamantul că în conformitate cu art.64 al Legii nr.436 din 28 decembrie 2006 privind administrația publică locală, Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a efectuat un control sub aspectul legalității deciziei și a constatat că actul contestat contravine prevederilor legislației în vigoare, motiv din care în temeiul art. 68 al Legii nr. 436, prin notificarea nr.1304/OT4-740 din 23 august 2019 a solicitat abrogarea deciziei contestate, însă în cadrul ședinței Consiliului or. Ialoveni din 6 septembrie 2019, proiectul de decizie nr. 05/06/02, prin care s-a propus respingerea notificării, nu a întrunit numărul necesar de voturi.

Astfel, a menționat că conținutul procesului-verbal al ședinței Consiliului or. Ialoveni din 6 septembrie 2019 i-a fost prezentat pentru cunoștință la 17 septembrie 2019, fapt confirmat prin ștampila de înregistrare aplicată pe procesul-verbal, fapt ce a condiționat înaintarea acțiunii în sensul formulat.

Pledând pentru admiterea acțiunii Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a notat că, conform datelor din Registrul Bunurilor Imobile terenul indicat este înregistrat cu drept de proprietate după Radu Dumitru și Eni Viorica. La emiterea deciziei contestate, Consiliul or. Ialoveni nu a ținut cont de prevederile art. 14 alin. (2) lit. b) al Legii nr. 436 din 28 decembrie 2006, art. 38 alin. (3) al Legii nr. 1543 din 25 februarie 1998 și art. 334 și 537 ale Codului civil. Or, Consiliul or. Ialoveni nu a fost în drept să anuleze actul juridic vizat în decizia contestată, în lipsa acordului proprietarului terenului indicat și în lipsa competențelor prevăzute de lege.

Prin încheierea Judecătoriei Hâncești sediul Ialoveni din 18 octombrie 2019, s-a dispus atragerea în proces, în calitate de terț a lui Evgheniei Mircos.

Prin încheierea Judecătoriei Hâncești sediul Ialoveni din 12 mai 2021, a fost dispusă conexarea cauzei în contencios administrativ inițiată de Radu Dumitru împotriva Consiliului și Primăriei or. Ialoveni, terț Mircos Eugenia, cu privire la anularea deciziei Consiliului or. Ialoveni nr. 04/09 din 18 iulie 2019 ,,Cu privire la anularea titlului deținătorului de teren” și repararea prejudiciului moral (dosarul nr. 3-67/19), cu cauza în contencios administrativ la cererea de chemare în judecată depusă de Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat împotriva Consiliului or. Ialoveni, cu privire la anularea deciziei Consiliului or. Ialoveni nr. 04/09 din 18 iulie 2019 ,,Cu privire la anularea titlului deținătorului de teren” (dosarul nr. 3-71/19), pentru a fi examinate într-o singură procedură, atribuindu-i-se numărul 3-67/19.

La 08 aprilie 2022 Radu Dumitru a depus o cerere de completare a acțiunii prin majorarea pretențiilor, astfel solicitând anularea deciziei Consiliului or. Ialoveni nr. 04/09 din 18 iulie 2019 ,,Cu privire la anularea titlului deținătorului de teren”; anularea și constatarea nulității titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren nr. cadastral *****, eliberat Evgheniei Mircos; repararea prejudiciului moral în mărime de 30 000 de lei, precum și compensarea cheltuielilor de judecată în mărime de 8 000 de lei.

Poziția instanței de fond:

Prin hotărârea Judecătoriei Hâncești sediul Ialoveni din 03 august 2022, au fost admise acțiunile în contencios administrativ înaintate de Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat și Radu Dumitru. S-a anulat decizia Consiliului or. Ialoveni nr. 04/09 din 18 iulie 2019 ,,Cu privire la anularea titlului deținătorului de teren”. S-a încasat de la Consiliul or. Ialoveni în beneficiul lui Radu Dumitru suma de 4 000 de lei cu titlu de cheltuieli de judecată. În rest, pretenția lui Radu Dumitru cu privire la compensarea cheltuielilor de judecată s-a respins, ca fiind neîntemeiată. S-a declarat inadmisibilă pretenția lui Radu Dumitru, în partea reparării prejudiciului moral în mărime de 30 000 de lei, din motiv că nu sunt întrunite condițiile prevăzute la art. 208. S-a declarat inadmisibilă pretenția lui Radu Dumitru, în partea anulării și constatării nulității absolute a titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren nr.

cadastral *****, eliberat Evgheniei Mircos, din motiv că la aceiași sau la altă instanță de judecată se examinează o acțiune între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept.

Solicitarea apelantului:

La 05 august 2022 avocatul Dumitriu Valeriu, în interesele lui Mircos Evghenia, a contestat cu apel hotărârea Judecătoriei Hâncești sediul Ialoveni din 03 august 2022, solicitând anularea încheierii prin care a fost respinsă cererea privind declararea inadmisibilității acțiunii, casarea parțială a hotărârii Judecătoriei Hâncești sediul Ialoveni din 03 august 2022, cu emiterea în partea casată a unei noi hotărâri, prin care cererea de chemare în judecată depusă de Radu Dumitru privind anularea deciziei nr. 04/09 din 18.07.2019, să fie declarată inadmisibilă.

La 24 august 2022 avocatul Malic Gheorghe, în interesele lui Radu Dumitru, a contestat cu apel hotărârea Judecătoriei Hâncești sediul Ialoveni din 03 august 2022, solicitând casarea hotărârii primei instanțe în partea respingerii și declarării inadmisibile a acțiunii înaintate de Radu Dumitru, cu emiterea în această parte a unei noi hotărâri, prin care acțiunea să fie admisă integral.

La 23 august 2022 Consiliul orășenesc Ialoveni și Primăria orașului Ialoveni au contestat cu apel hotărârea Judecătoriei Hâncești sediul Ialoveni din 03 august 2022, solicitând casarea hotărârii primei instanțe în partea anulării pct. 2 din decizia Consiliului or. Ialoveni nr. 04/09 din 18 iulie 2019 „Cu privire la anularea titlului deținătorului de teren”, cu emiterea în această parte a unei noi hotărâri, prin care acțiunea reclamanților în această parte să fie respinsă. Totodată, apelanții au solicitat casarea hotărârii primei instanțe în partea inadmisibilității pretențiilor lui Radu Dumitru privitor la declararea nulității absolute a Titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren nr. cadastral *****, eliberat de Primăria or. Ialoveni pe numele Evgheniei Mircos, cu emiterea în această parte a unei noi hotărârii prin care să fie declarat nul acest Titlu de autentificare a dreptului deținătorului de teren eliberat lui Evghenia Mircos, ca act juridic lovit de nulitate absolută.

Argumentele părților:

În motivarea apelului declarat de Mircos Evghenia, au fost reiterate argumentele invocate în cererea de chemare în judecată. Suplimentar s-a invocat că instanța de fond a judecat cauza în lipsa pârâtului Primăria Ialoveni, necătând la faptul că reprezentantul a depus cerere prin care a solicitat instanței amânarea ședinței de judecată, anexând și proba în acest sens. Respectiv, la emiterea hotărârii contestate instanța de fond în partea admiterii cererii de chemare în judecată depusă de Radu Dumitru a apreciat eronat normele de drept procedural, nu și-a motivat respingerea cererii depuse de avocatul Valeriu Dumitriu privind declararea inadmisibilității cererii de chemare în judecată depusă de Radu Dumitru, iar cu titlu de consecință a adoptat o soluție în această parte cu încălcarea normelor de drept procedural, pornind de la faptul că reclamantul este în drept să sesizeze instanța de judecată cu o acțiune în contencios administrativ, în cazul în care se consideră vătămat într-un drept al său, recunoscut de lege, printr-un act administrativ și nu este mulțumit de răspunsul primit la cererea prealabilă, pentru anularea în tot a actului respectiv. Însă, la caz, reclamantul Radu Dumitru nu a depus nici o cerere prealabilă prin care ar fi solicitat recunoașterea faptului încălcării legii și anularea deciziei Consiliului or. Ialoveni nr. 04/09 din 18.07.2019.

Totodată, notează reprezentantul apelantului că reclamantul nu a respectat procedura prealabilă, respectiv în conformitate cu prevederile art. 207 alin. (2) lit. f) Cod administrativ, acțiunea în contencios administrativ urma a fi declarată inadmisibilă în privința pretenției privind recunoașterea faptului încălcării legii și anularea deciziei nr.04/09 din 18.07.2019, prima instanță

a aplicat eronat prevederile art. 163 Cod administrativ. Or, procedura pentru sesizarea instanței de judecată cu o acțiune în contencios administrativ, nu a fost respectată în partea pretenției menționate care urma a fi declarată inadmisibilă prin încheiere judecătorească motivată.

În baza acestor considerate, reprezentantul apelantului denotă încălcarea esențială privind aplicarea eronată a normelor de drept procedural, respectiv constituie temei de casare a încheierii recurate și a hotărârii în partea solicitată.

Apelantul Radu Dumitru în motivarea apelului a invocat că hotărârea instanței de fond în partea contestată, este neîntemeiată și ilegală, întrucât instanța de fond nu a luat în calcul mai multe prevederi legale, respectiv temei de drept pentru apel constituie dispozițiile alin. (1) lit. a), c) și d) art. 386 Cod procedură civilă. Or, circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei nu au fost elucidate pe deplin, unele concluzii ale primei instanțe, expuse în hotărâre, sânt în contradicție cu circumstanțele cauzei, iar anumite norme de drept material, altele de drept procedural, fiind încălcate și aplicate eronat. Astfel, deoarece hotărârea contestată, în parte și sub aspectele vizate, este ilegală și neîntemeiată, în același timp afectează grav dreptul lui Radu Dumitru, inclusiv drepturi patrimoniale ale lui, garantate de articolul 1 din Protocolul adițional la Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor lui, aceasta indubitabil urmează a fi anulată, și deopotrivă fiind întemeiată pe prevederile legale.

Consiliul orășenesc Ialoveni și Primăria orașului Ialoveni întru susținerea apelului declarat au relatat că, hotărârea în cauză o consideră parțial neîntemeiată, ilegală și anume, în partea anulării integrale a deciziei nr. 04/09 din 18 iulie 2019 adoptată de Consiliul orășenesc Ialoveni și anume a p.2 din decizie, prin care s-a anulat decizia nr. 6/8 din 29 iunie 1997 și extrasul eliberat în baza acestei decizii pe numele lui Radu Dumitru și încasării sumei de 4000 lei cu titlu de cheltuieli de judecată. Or, potrivit Procesului-verbal al ședinței Primăriei or. Ialoveni din 29.08.1997 nr. 6, p.6/8 - întrebări funciare, a fost abrogată decizia precedentă nr. 9/8 din 09.03.1996, de atribuire a terenului din str. Merilor, 59, or. Ialoveni lui Radu Dumitru, terenul în cauză fiind atribuit lui Mircos Evghenia, atribuit lui Radu Dumitru terenul din str. Bălcescu, nr. 91, or. Ialoveni și abrogată decizia inițială de atribuire a acestui teren lui Mircos Evghenia din 02.02.1995. Or, ambele decizii, potrivit proceselor-verbale a ședințelor primăriei, au fost adoptate la cererile ambelor părți Mircos Evghenia și Radu Dumitru, prin care au solicitat schimbul de terenuri. Ulterior s-a constatat că persoanele respective la momentul atribuirii terenurilor nu dețineau statut de persoane cu statut de familie nou formată, nefiind locatari ai orașului Ialoveni, cu drept de a solicita de la autoritatea publică Ialoveni terenuri în proprietate cu asemenea destinație.

În condițiile legii, autoritatea publică locală reprezintă interesele în primul rând a cetățenilor din teritoriu. Iar, potrivit p. 2 din Legea privind administrația publică nr. 310-XVII din 07.12.1994, în vigoare la data adoptării deciziilor inițiale de atribuire a terenurilor 1995, 1996 și admiterii cererilor de schimb în 1997- autoritatea publică locală este autoritatea reprezentativă, organizată de populație unității administrative-teritoriale pentru soluționarea problemelor de importanță locală, pornind de la interesele și necesitățile sale. Anume aceste motive au și servit temei pentru Consiliu ca în decizia sa cu nr. 04/09 din 18 iulie 2019, să anuleze decizia nr. 6/8 din 29 iunie 1997 și Extrasul eliberat în baza acestei decizii pe numele lui Radu Dumitru. Potrivit Legii privind administrația publică locală nr. 436-XV1 din 28.12.2006, art. 1 definește următoarele noțiuni de bază - în condițiile legii autoritatea publică locală promovează interesele generale ale locuitorilor unei unități administrativ – teritoriale, Consiliul local având drept de inițiativă și decide, în condițiile legii, în toate problemele de interes local (art. 14 din Lege).

Consideră apelanții neîntemeiată concluzia că în competența Consiliului orășenesc nu intră abrogarea unei decizii anterior adoptate la ședința primăriei și semnată de primar, că potrivit legii în vigoare la acel moment Consiliul orășenesc adopta decizii în limitele competenței sale, în soluționarea litigiilor patrimoniale din teritoriu subordonat, iar primarul avea dreptul să emită în exercitarea atribuțiilor, dispoziții executorii. Or, la data adoptării deciziei nr. 6/8 din 29 iunie 1997, autoritatea publică locală a orașului Ialoveni nu dispunea de Consiliu orășenesc, alegerile locale ale Consiliului nefiind validate în perioada 1995 - 1999 funcțiile consiliului fiind delegate membrilor primăriei, cu semnarea deciziilor acestora de primar, ca președinte a organului executiv, atribuții delegate lor prin Decret prezidențial.

Potrivit art. 39 din Legea privind administrația publică locală nr. 310 - XI11 din 07.12.1994, ședințele primăriei sunt prezidate de primar. Lucrările ședinței primăriei se consemnează într-un proces-verbal, semnat ca și deciziile lor de primar și contrasemnat de secretar.

În situația când în acea perioadă – 1997, atribuțiile consiliului le exercitau membrii primăriei, prezidat de primar cu dreptul de a semna deciziile lor, Consiliul orășenesc Ialoveni funcționabil în anul 2019, era în drept să abroge decizia Primăriei nr. 6/8 din 1997, în cazul dat stabilind că este ilegal, dreptul de substituire aparținându-i cu drept de a revizui această decizie, iar în cazul constatării ilegalității ei, s-o abroge.

Cât privește încasarea cheltuielilor de judecată pe cazul dat, consideră pretențiile neîntemeiate în acest sens. Or, în instanța de judecată nu a fost prezentat actul de executare a lucrărilor potrivit contractului prestări-servicii. Cu atât mai mult, instanța pe de o parte încasează de la Consiliu orășenesc Ialoveni în beneficiul lui Radu Dumitru suma de 4 000 lei cu titlu de cheltuieli de judecată, pe de altă parte respinge pretenția acestuia cu privire la compensarea cheltuielilor de judecată ca fiind neîntemeiată.

Totodată, consideră apelanții neîntemeiată hotărârea și în partea declarării inadmisibilității pretenției lui Radu Dumitru în partea declarării nulității Titlului de autentificare a deținătorului de teren nr. cadastral *****, eliberat Evgheniei Mircos, în situația când anterior instanța a declarat admisibilă această pretenție la etapa de primire a cererii, lipsind o hotărâre judecătorească definitivă cu privire la acest litigiu, între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept. Or, potrivit Titlului, solicitat de a fi declarat nul, rezultă că lui Evghenia Mircos, terenul cu suprafața 0,0567 ha, nr. cadastral *****, din str. Bălcescu, 91, or. Ialoveni, destinație construcții, a fost atribuit ei prin decizia Consiliului local Ialoveni nr. 02.03 din 01.03.2000.

Potrivit acestei decizii au fost transmise în proprietate cetățenilor loturile de pământ de pe lângă casă (intravilan - extravilan) proprietari ai caselor de locuit - potrivit anexei. Însă, Mircos Evghenia nu se regăsește în această anexă, precum și pe acest teren nu se găsește nici o casă de locuit individuală, proprietate a lui Mircos Evghenia, terenul fiind liber de construcții până în prezent.

La data de 07 martie 2023 Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a depus referință, solicitând respingerea apelului declarat de Consiliul oralului Ialoveni și menținerea hotărârii primei instanțe.

Poziția participanților la proces în cadrul ședinței de judecată a instanței de apel:

Reprezentantul apelantului-reclamant Radu Dumitru, avocatul Malic Gheorghe în ședința de judecată a pledat pentru admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe în partea respingerii acțiunii și în partea declarării inadmisibilității unor pretenții, cu emiterea în partea casată a unei noi decizii prin care acțiunea să fie admisă integral.

Reprezentantul apelantei-terț Mircos Evghenia, avocatul Dumitru Valeriu în ședința de judecată a pledat pentru admiterea apelului, anularea încheierii Judecătoriei Hâncești sediul Ialoveni prin care a fost respinsă cererea privind declararea inadmisibilității acțiunii depuse de Radu Dumitru, anularea hotărârii Judecătoriei Hâncești sediul Ialoveni din 03 august 2022, cu emiterea în partea casată a unei noi hotărâri, prin care cererea de chemare în judecată depusă de Radu Dumitru privind anularea deciziei nr. 04/09 din 18.07.2019, să fie declarată inadmisibilă.

Reprezentantul apelanților Consiliul or. Ialoveni și Primăria or. Ialoveni, cât și reprezentantul intimatului Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat, în ședința de judecată nu s-au prezentat din motive necunoscute instanței, procedura citării legale fiind respectată, din care considerente Completul judiciar a ajuns la concluzia de a dispune examinarea cauzei în lipsa părților neprezente, legal citate.

Aprecierea instanței de apel:

Audiind participanții prezenți în ședința de judecată, studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău consideră că cererile de apel sunt neîntemeiate și urmează a fi respinse, cu menținerea hotărârii primei instanțe, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 240 alin. (1) lit. a) din Codul administrativ, examinând cererea de apel, instanța de apel adoptă una dintre următoarele decizii: a) respinge apelul […].

Potrivit art. 219 alin. (1)-(4) Cod administrativ, instanța de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal admisibile, nefiind legată nici de declarațiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanți.

Instanța de judecată depune eforturi pentru înlăturarea greșelilor de formă, explicarea cererilor neclare, depunerea corectă a cererilor, completarea datelor incomplete și pentru depunerea tuturor declarațiilor necesare constatării și aprecierii stării de fapt. Instanța de judecată indică asupra aspectelor de fapt și de drept ale litigiului care nu au fost discutate de participanții la proces. Instanța de judecată nu are dreptul să depășească limitele pretențiilor din acțiune, însă, totodată, nu este legată de textul cererilor formulate de participanții la proces.

Conform jurisprudenței CtEDO, instanța de apel, potrivit regulilor unui proces echitabil, pornind de la aprecierea rolului determinant al concluziilor sale, are obligația să examineze efectiv problemele esențiale care îi sunt supuse aprecierii și să nu se limiteze doar la însușirea motivelor și concluziilor date de instanța inferioară. (HirroBalani c. Spaniei, nr.18064/91 din 09.12.1994 §27; Georgiadis v. Greciei nr.21522/93 din 29.05.1997 §43).

Din materialele cauzei rezultă cu certitudine că, la 27 mai 1997 Evghenia Mircos a înregistrat la Primăria or. Ialoveni cererea cu nr. 96, prin care a solicitat schimbarea lotului de construcție a casei de locuit individuale de pe str. *****, pe str. ***** (f.d. 11 verso, vol. I).

Conform deciziei Primăriei or. Ialoveni nr. 4/8 din iunie 1997 „Cu privire la repartizarea loturilor de pământ pentru construcția caselor individuale”, în conformitate cu Planul de dezvoltare a or. Ialoveni și examinând cererea de repartizare a lotului de pământ pentru construcția casei de locuit individuale, s-a decis anularea deciziei nr. 2/8 din 3 februarie 1995 a Evgheniei Mircos și repartizarea cet. Radu Dumitru a lotului de pământ cu suprafața de 600 m.p., pentru construcția casei de locuit individuale pe str. ***** (f.d. 12, vol. I).

Extrasul din decizia nr. 6/8 din 29 iunie 1997 atestă că lui Radu Dumitru i-a fost repartizat în proprietate privată în or. Ialoveni, str. *****, pământ cu suprafața de 0,06 ha, în scop construcție locativă, trecut în Registrul cadastral al deținătorilor nr. 6916 din 5 februarie 2018 (f.d. 12 verso, vol. I).

Decizia nr. 6/8 din 29 iunie 1997 a fost materializată în procesul-verbal nr. 6 al ședinței Primăriei or. Ialoveni, la pct. 6/8 „Întrebări funciare”, la care s-a decis că: „I. Se abrogă deciziile precedente și se repartizează loturile de pământ eliberate cu suprafața de 0,06 ha cetățenilor, inclusiv Evgheniei Mircos s-a repartizat terenul din str. *****, abrogându-se decizia nr. 9/8 din 9 septembrie 1996 a cet. Radu Dumitru și lui Radu Dumitru fiind repartizat terenul din str. *****, abrogându-se decizia nr. 2/ din 3 februarie 1995 a cet. Mircos Evghenia […]” (f.d. 13-14, vol. I).

Prin scrisoarea Primarului or. Ialoveni nr. 246 din 10 aprilie 2018, adresată lui Radu Dumitru și SCT Ialoveni, s-a relatat că la solicitarea Evgheniei Mircos schimbul de terenuri, prin care terenul din str. ***** a fost atribuit Evgheniei Mircos, iar terenul din str. *****, care aparținea Evgheniei Mircos, atribuit lui Radu Dumitru, a fost acceptată prin decizia Consiliului or. Ialoveni nr. 6/8 din 29 iunie 1997 și în temeiul aceluiași act normativ a fost eliberat titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren din str. *****. Ținând cont de faptul că Mircos Evghenia și-a înregistrat dreptul de proprietate asupra terenului din str. ***** în temeiul art. 5 al Legii cadastrului bunurilor imobile, titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren pentru bunul imobil din str. *****, urmează a fi înregistrat la Organul Cadastral Ialoveni (f.d. 10 verso, vol. I).

Prin scrisoarea nr. 11/24c-06/105/2018 din 26 aprilie 2018, ASP SCT Ialoveni a informat Primăria or. Ialoveni că analizând cererea depusă de Mircos Evghenia la APL Ialoveni privind schimbarea lotului pentru construcția casei de locuit individuale de pe str. *****, or. Ialoveni, str. ***** și procesul-verbal nr. 6 din 29 iunie 1997, decizia Consiliului or. Ialoveni nr. 6/8 din 29 iunie 1997 privind abrogarea deciziei nr. 9/8 din 9 septembrie 1996 a cet. Radu Dumitru și decizia nr. 2/8 din 3 februarie 1995 a cet. Mircos Evghenia, a menționat că lotul situat în or. Ialoveni, str. *****, este înregistrat în RBI în baza titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren cu nr. ***** din 14 februarie 2001, pe numele Evgheniei Mircos. La fel, s-a indicat că și lotul situat în or. Ialoveni, str. ***** a fost înregistrat în RBI pe numele Evgheniei Mircos în baza titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren cu nr. ***** din 4 februarie 2005, iar pentru a efectua rectificări în RBI este necesar acordul în scris a Evgheniei Mircos către registratorul SCT Ialoveni în persoană sau notarial, precum că lotul situat în or. Ialoveni, str. *****, cu nr. cadastral *****, nu îi aparține, în caz contrar litigiul urmează a fi soluționat în instanța de judecată (f.d. 10, vol. I).

Prin declarația din 22 septembrie 2018, întocmită și autentificată la notar cu nr. 21649, Evghenia Mircos a declarat că este de acord cu radierea din RBI ținut de SCT Ialoveni a informației cu privire la dreptul său de proprietate asupra lotului de pământ pentru construcții, cu nr. cadastral *****, situat în or. Ialoveni, str. *****, înregistrat pe numele său (f.d. 11, 121, 157, vol. I).

Extrasul din Registrul Bunurilor Imobile denotă că la 6 noiembrie 2018, în baza Titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren nr. ***** din 15 octombrie 2004, Radu Dumitru și Eni Viorica și-au înregistrat dreptul de proprietate asupra bunului imobil cu nr. cadastral *****.392, cu suprafața de 0,567 ha, or. Ialoveni, str. *****, mod de folosință pentru construcții, iar la 6 noiembrie 2018 a fost radiat dreptul de proprietate a Evgheniei Mircos înregistrat la 18 decembrie 2011 în baza titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren din 14 decembrie 2001, în baza Actului-declarație nr. 21649 din 22 septembrie 2012 (f.d. 142, 179, vol. I).

Conform cererii nr. 16544 din 11 iulie 2019 depusă la notar, Mircos Evghenia a declarat că anulează declarația nr. 21649 din 22 septembrie 2018, legalizată de notar, iar notarul s-a obligat

să anunțe organele competente și persoanele cointeresate despre anularea declarației indicate (f.d. 44, vol. I).

Extrasul din Registrul bunurilor imobile atestă că Mircos Evghenia în baza Titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren nr. *****164 din 4 iulie 2005 și procesului-verbal de recepție finală nr. 08 din 17 ianuarie 2008 și-a înregistrat dreptul de proprietate la 19 mai 2008 asupra terenului cu nr. cadastral *****.164, cu suprafața de 0,0807 ha și casei de locuit amplasată pe acest teren cu nr. cadastral *****.164.01, cu suprafața de 115,1 m.p., situat în r-nul Ialoveni, str. *****, modul de folosință pentru construcții, iar la 11 octombrie 2012, în baza contractului de donație nr. 6504 din 3 octombrie 2012, Mircos Evghenia a donat cu 1,0 cotă-parte terenul și casa de locuit Olesei Garștea (f.d. 143, vol. I).

Prin răspunsul Agenției Servicii Publice nr. 11/24c-06/65/2020 din 16 martie 2020, oferit lui Radu Dumitru, s-a indicat că bunul imobil cu nr. cadastral ***** amplasat în or. Ialoveni, str. *****, a fost înregistrat în cadrul înregistrării masive la 18 decembrie 2001 după Mircos Evghenia în temeiul titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren din 14 decembrie 2001. La 22 septembrie 2018 Mircos Evghenia a depus declarație notarială cu nr. 21649, prin care a oferit acordul de a radia din RBI informația cu privire la dreptul de proprietate asupra lotului de teren pentru construcții nr. cadastral *****. Respectiv, la 6 noiembrie 2018 Radu Dumitru a depus cerere privind înregistrarea dreptului de proprietate asupra bunului imobil cu nr. cadastral ***** în temeiul titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren din 15 octombrie 2004. Proprietarul bunului imobil amplasat pe str. *****, la 19 mai 2008 (teren) a fost Mircos Evghenia în temeiul titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren din 4 iulie 2005, procesul-verbal de recepție finală nr. 08 din 17 ianuarie 2008 (casă de locuit individuală), iar în prezent bunul imobil este obiectul unei tranzacții în baza contractului de donație (f.d. 119, vol. I).

Conform copiei de pe titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren nr. *****.392, eliberat Eugeniei Mircos în temeiul deciziei Consiliului local or. Ialoveni nr. 02-03 din 01 martie 2000, se atestă că i-a fost repartizat pământ cu suprafața de 0,0567 ha, str. *****, trecut în Registrul cadastral al deținătorilor de terenuri la nr. 2161 din 9 noiembrie 2001, eliberat la 14 decembrie 2001 (f.d. 120, 147, vol. I).

Conform titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren nr. *****, prezentat în original în ședința de judecată a instanței de fond din 6 iulie 2022, precum și duplicatului și copiei de pe acesta anexat la materialele cauzei, lui Radu Dumitru în temeiul deciziei nr. 6/8 din 29 iunie 1997 i-a fost repartizat pământ cu suprafața de 0,0600 ha, cu nr. cadastral *****.392 în hotarele indicate în plan, trecut în Registrul cadastral al deținătorilor de terenuri la nr. 6916 din 5 februarie 2018, eliberat la 15 octombrie 2004 (f.d. 122, 229, 231, vol. I).

Prin anunțul din Monitorul Oficial nr. 310-313 (7233-7236) din 18 octombrie 2019, se atestă că Pletosu Dumitru a adus la cunoștință pierderea titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren nr. cadastral *****.392, pe numele lui Radu Dumitru (f.d. 230, vol. I).

Prin Avizele de plată a impozitului pe bunurile imobiliare pentru bunurile imobiliare evaluate pentru anii 2019, 2020, 2021 și 2022 și ordinele de încasare a numerarului eliberate pe numele lui Radu Dumitru, se demonstrează că ultimul a efectuat plățile pentru impozitul la terenul cu nr. cadastral nr. cadastral ***** de pe str. ***** (f.d. 123-124, 221-228, vol. I).

Iar, Evghenia Mircos nu a prezentat dovada de plată a impozitului pe bunurile imobiliare, și anume, a terenului cu nr. cadastral nr. cadastral ***** de pe str. *****, însă a prezentat doar o copie de pe Avizul de plată a impozitului eliberat pe numele său, datat cu anul 2018, iar Avizul de plată pentru anul 2019, nu vizează terenul litigios (f.d. 145, vol. I, f.d. 2-3, vol. III).

Din extrasul procesului – verbal nr. 04 din 18 iulie 2019 al ședinței ordinare a Consiliului or. Ialoveni, la examinarea chestiunii asupra căreia a fost emisă decizia nr. 04/09 din 18 iulie 2019 rezultă că doar s-a propus și s-a votat această chestiune, fără a înștiința și audia participanții la procedura administrativă și fără a dezbate această chestiune la ședință (f.d. 150-152, vol. I).

Din decizia nr. 02-03 din 1 martie 2000 „Cu privire la transmiterea în proprietate privată a loturilor de pământ de pe lângă casă (intravilan și extravilan – grădini), reiese că, Consiliul orășenesc a decis transmiterea proprietarilor caselor de locuit în proprietate privată loturile de pământ de pe lângă casă (intravilan și extravilan – grădini) conform Anexei, în care Mircos Evghenia nu se regăsește, deși titlul de autentificare prezentat în copie pe numele ultimei, indică anume că în baza acestei decizii i-a fost eliberat actul juridic, iar reprezentantul său, la solicitarea instanței de a prezenta titlul de autentificare în original, a menționat că acesta a fost pierdut. (f.d. 166-174, vol. I).

La 11 iulie 2019 Mircos Evghenia a depus în adresa Consiliului or. Ialoveni cererea înregistrată cu nr. 590, prin care a solicitat anularea titlului de proprietate cu nr. cadastral *****.392 din 15 octombrie 2004, deoarece dânsa deține acest teren cu drept de proprietate din anul 2001, conform copiei titlului cu nr. *****.392 din 2001 anexat și extrasul din baza de date a ÎS „Cadastru” iar pentru acesta achită și impozitul pe bunurile imobiliare (f.d. 144, vol. I).

Ca urmare, la o diferență de 7 zile, Consiliul or. Ialoveni a adoptat decizia nr.04/09 din 18 iulie 2019 „Cu privire la anularea titlului deținătorului de teren”, prin care a decis anularea titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren cu nr. *****, eliberat lui Radu Dumitru la 15 octombrie 2004, trecut în Registrul cadastral al deținătorilor de terenuri cu nr. 6916 din 5 februarie 2018 și anulată decizia nr. 6/8 din 29 iunie 1997 și extrasul eliberat în baza acestei decizii pe numele lui Radu Dumitru. Prezenta decizie a fost transmisă la SCT Ialoveni a IP ASP pentru radierea înscrisurilor din Registrul Bunurilor Imobile (f.d. 9, vol. I).

Radu Dumitru, reprezentat de avocatul Malic Gheorghe s-a adresat către Cancelaria de Stat a Republicii Moldova, Primăria or. Ialoveni, Serviciul Cadastral Teritorial Ialoveni al Agenției Servicii Publice cu o cerere prealabilă, prin care a solicitat efectuarea controlului legalității și anularea deciziei Consiliului or. Ialoveni nr. 04/09 din 18 iulie 2019 „Cu privire la anularea titlului deținătorului de teren”, în cadrul Primăriei orașului Ialoveni cererea a fost înregistrată la 30 iulie 2019 (f.d. 5-6, vol. I), iar la Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat la 31 iulie 2019 (f.d. 7, vol. I).

La 23 august 2019 Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a expediat în adresa lui Radu Dumitru răspunsul nr. 1304/OT4-739, în care a invocat: „*Ca urmare a efectuării controlului obligatoriu sub aspectul legalității al actelor administrative, și în limita termenului de prescripție, Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a contestat actul administrativ menționat mai sus*.” (f.d. 8, vol. I)

La 23 august 2019 Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a expediat în adresa Consiliului orășenesc Ialoveni Notificarea nr. 1304/OT4-740, prin care a solicitat abrogarea deciziei nr. 04/09 din 18 iulie 2019 „Cu privire la anularea titlului deținătorului de teren” (f.d.6-7, vol. II), însă aceasta nu a fost anulată, ținând cont că proiectul de decizie de respingere a notificării nu a întrunit numărul necesar de voturi, fapt indicat în conținutul procesului-verbal nr. 5 din 6 septembrie 2019, expediat în adresa Oficiului teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat la 17 septembrie 2019 (f.d. 9-11, vol. II).

La 16 septembrie 2019 Radu Dumitru a depus acțiune în contencios administrativ împotriva Consiliului or. Ialoveni și Primăriei or. Ialoveni, solicitând anularea deciziei Consiliului or. Ialoveni nr. 04/09 din 18 iulie 2019 „Cu privire la anularea titlului deținătorului

de teren”, repararea prejudiciului moral în mărime de 25 000 de lei și compensarea cheltuielilor de judecată. (f.d. 3-4, vol. I)

La 25 septembrie 2019, prin intermediul oficiului poștal, Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a depus acțiune în contencios administrativ împotriva Consiliului or. Ialoveni, solicitând anularea deciziei Consiliului or. Ialoveni nr.04/09 din 18 iulie 2019 „Cu privire la anularea titlului deținătorului de teren”. (f.d. 2-3, vol. II)

Prin încheierea Judecătoriei Hâncești sediul Ialoveni din 18 octombrie 2019, s-a dispus atragerea în proces Evgheniei Mircos, în calitate de terț.

Prin încheierea Judecătoriei Hâncești sediul Ialoveni din 12 mai 2021, a fost dispusă conexarea cauzei în contencios administrativ inițiată de Radu Dumitru împotriva Consiliului și Primăriei or. Ialoveni, terț Mircos Eugenia, cu privire la anularea deciziei Consiliului or. Ialoveni nr. 04/09 din 18 iulie 2019 „Cu privire la anularea titlului deținătorului de teren” și repararea prejudiciului moral (dosarul nr. 3-67/19), cu cauza în contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat împotriva Consiliului or. Ialoveni, cu privire la anularea deciziei Consiliului or. Ialoveni nr. 04/09 din 18 iulie 2019 „Cu privire la anularea titlului deținătorului de teren” (dosarul nr. 3-71/19), pentru a fi examinate într-o singură procedură, atribuindu-i-se numărul 3-67/19.

La 06 decembrie 2021 Radu Dumitru, reprezentat de avocatul Malic Gheorghe, s-a adresat către Primăria și Consiliul or. Ialoveni cu o cerere prealabilă, prin care a solicitat:

- emiterea unui act administrativ favorabil dlui Radu Dumitru prin care să se constate nulitatea absolută și să fie anulată Decizia inexistentă a Consiliului local or. Ialoveni. nr. 02-03 din 01 martie anul 2000, care de fapt nu a fost adoptată în condițiile legii, fiind doar falsificate datele despre existenta acesteia, în baza căreia la data de 14 decembrie 2001 Primăria or. Ialoveni chipurile ar fi emis pe numele dnei Evghenia Mircos Titlul de „autentificare” a dreptului deținătorului de teren cu nr. *****, amplasat or. Ialoveni pe str. Nicolae Bălcescu, 91;
- emiterea unui act administrativ favorabil dlui Radu Dumitru prin care să se constate nulitatea absolută și să fie anulat Titlul de „autentificare” a dreptului deținătorului de teren cu nr. *****. amplasat or. Ialoveni pe str. Nicolae Bălcescu, 91, trecut ulterior ilegal în cadrul privatizării masive în Registrul cadastral al deținătorilor de terenuri cu nr. 2161 din 09 noiembrie 2001. realmente acest titlu conține date false, este un pretins act juridic fictiv ce contravine legii, ordinii publice sau bunelor moravuri, ce nu a produs nici odată efecte juridice reale pentru dna Evghenia Mircos, care ca atare niciodată nu a obținut în proprietate și de fapt niciodată nu a posedat și nu posedă terenul menționat cu nr. *****.392, acesta deja era ocupat și deja se afla permanent in posesia legală, fiind repartizat dlui Radu Dumitru, mult mai înainte prin Decizia nr. 6/8 din 29 iunie 1997, la “baza" acestuia fiind pusă o Decizie inexistentă a Consiliului local or. Ialoveni, nr. 02-03 din 01 martie anul 2000, care de fapt nu a fost adoptată în condițiile legii, fiind doar falsificate datele despre existenta acesteia. (f.d. 175-176, vol. I)

Prin răspunsul Primăriei or. Ialoveni nr. 1341 din 21 decembrie 2021 la cererea prealabilă înregistrată cu nr. 703 la 06 decembrie 2021 cu privire la anularea deciziei și emiterea actului administrativ favorabil, Radu Dumitru a fost informat că cererea urmează a fi examinată la ședința ordinară preconizată pentru luna ianuarie-februarie 2022 (f.d. 177, vol. I).

La 8 aprilie 2022 Radu Dumitru a depus cerere de completare a acțiunii prin majorarea pretențiilor, astfel solicitând anularea deciziei Consiliului or. Ialoveni nr. 04/09 din 18 iulie 2019 „Cu privire la anularea titlului deținătorului de teren”; anularea și constatarea nulității titlului de

autentificarea dreptului deținătorului de teren nr. cadastral *****, eliberat Evgheniei Mircos; repararea prejudiciului moral în mărime de 30 000 de lei, precum și compensarea cheltuielilor de judecată în mărime de 8 000 de lei.

Fiind învestită cu judecarea cauzei în fond, prima instanță a concluzionat asupra temeiniciei acțiunii în contencios administrativ înaintate de Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat și a acțiunii în contencios administrativ înaintată de Radu Dumitru, astfel a decis anularea deciziei Consiliului or. Ialoveni nr. 04/09 din 18 iulie 2019 ,,Cu privire la anularea titlului deținătorului de teren"; încasarea de la Consiliul or. Ialoveni în beneficiul lui Radu Dumitru suma de 4 000 de lei, cu titlu de cheltuieli de judecată. În rest, pretenția lui Radu Dumitru cu privire la compensarea cheltuielilor de judecată s-a respins ca fiind neîntemeiată. S-a declarat inadmisibilă pretenția lui Radu Dumitru, în partea reparării prejudiciului moral în mărime de 30 000 de lei, din motiv că nu sunt întrunite condițiile prevăzute la art. 208. S-a declarat inadmisibilă pretenția lui Radu Dumitru, în partea anulării și constatării nulității absolute a titlului de autentificarea dreptului deținătorului de teren nr. cadastral *****, eliberat Evgheniei Mircos, din motiv că la aceiași sau la altă instanță de judecată se examinează o acțiune între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept.

Instanța de apel analizând materialele dosarului în raport cu normele juridice ce guvernează raportul juridic litigios, ajunge la concluzia că soluția primei instanțe este justă și legală, aceasta având la bază cumulul dovezilor administrate în cadrul dezbaterilor judiciare, cărora le-a fost dată aprecierea juridică cuvenită.

Cu referire la pretenția privind anularea deciziei Consiliului or. Ialoveni nr. 04/09 din 18 iulie 2019 ,,Cu privire la anularea titlului deținătorului de teren", Completul judiciar reține următoarele.

În concordanță cu art. 3 Cod administrativ, legislația administrativă are drept scop reglementarea procedurii de înfăptuire a activității administrative și a controlului judecătoresc asupra acesteia, în vederea asigurării respectării drepturilor și a libertăților prevăzute de lege ale persoanelor fizice și juridice, ținându-se cont de interesul public și de regulile statului de drept.

Conform art. 6 Cod administrativ, procedura administrativă este activitatea autorităților publice cu efect în exterior, îndreptată spre examinarea condițiilor, pregătirea și emiterea unui act administrativ individual, spre examinarea condițiilor, pregătirea și încheierea unui contract administrativ sau examinarea condițiilor, pregătirea și întreprinderea unei măsuri strict de autoritate publică. Emiterea unui act administrativ individual, încheierea unui contract administrativ sau întreprinderea unei măsuri strict de autoritate publică sunt părți ale procedurii administrative.

În accepțiunea art. 8 Cod administrativ, regimul de putere publică reprezintă ansamblul competențelor prevăzute de lege în vederea realizării sarcinilor autorităților publice, care le conferă posibilitatea de a se impune cu forță juridică obligatorie în raporturile lor cu persoane fizice sau juridice.

În conformitate cu art. 17 Cod administrativ, drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.

Articolul 20 Cod administrativ definește acțiunea în contencios administrativ, și anume, dacă printr-o activitate administrativă se încalcă un drept legitim sau o libertate stabilită prin lege, acest drept poate fi revendicat printr-o acțiune în contencios administrativ, cu privire la care decid instanțele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ, conform prezentului cod.

În acord cu art. 28 Cod administrativ, procedura administrativă se realizează într-un mod

simplu, adecvat, rapid, eficient și corespunzător scopului. Procedura administrativă se realizează în scris, dacă caracterul urgent al măsurii nu cere o realizare verbală a procedurii administrative.

La rândul său, conform art. 44 alin. (1), (2), (3) Cod administrativ, participanți la procedura administrativă sunt: autoritatea publică, orice persoană fizică și juridică care a solicitat inițierea procedurii sau în privința căreia procedura a fost inițiată, precum și orice altă persoană atrasă de autoritatea publică în procedura administrativă. Dacă procedura administrativă implică necesitatea soluționării unei chestiuni cu privire la drepturile și obligațiile comune ale mai multor participanți sau drepturile și obligațiile participanților decurg din aceleași temeiuri de fapt sau de drept, participarea lor la procedura administrativă este obligatorie. Autoritatea publică este obligată să atragă în procedura administrativă, din oficiu sau la cerere, persoanele ale căror drepturi pot fi afectate prin procedura administrativă. Dacă are cunoștință despre astfel de persoane, autoritatea publică le informează despre inițierea sau desfășurarea procedurii administrative.

În temeiul art. 67 alin. (1), (2), (3) Cod administrativ, ședințele organelor colegiale sunt publice, dacă legea nu prevede altfel. Autoritățile publice au obligația să asigure condițiile pentru participarea persoanelor interesate la ședințele organelor colegiale, cu respectarea următoarelor reguli: a) anunțul privind ședința publică se afișează la sediul autorității publice, se publică pe pagina web oficială a acesteia și se transmite instituțiilor mass-media, cu cel puțin 5 zile înainte de desfășurarea ședinței; b) anunțul privind ședința publică trebuie adus la cunoștința cetățenilor și a asociațiilor legal constituite care au prezentat în scris sugestii și propuneri, cu valoare de recomandare, referitoare la unul dintre domeniile de interes public ce urmează să fie abordat în ședința publică; c) anunțul va conține data, ora și locul de desfășurare a ședinței publice, precum și ordinea de zi. Difuzarea anunțului și invitarea specială a unor persoane la ședința publică se fac de către subdiviziunea responsabilă de relațiile cu publicul.

Art. 70 alin. (1), (2) Cod administrativ stabilește că, dacă inițiază o procedură administrativă din oficiu, autoritatea publică informează în scris participanții despre aceasta în decursul unui termen rezonabil. Dacă inițiază o procedură administrativă la cerere și la procedură participă și alte persoane, autoritatea publică îi informează în scris, în decursul unui termen rezonabil, despre procedura inițiată.

În virtutea art. 87 alin. (1), (2) Cod administrativ, autoritatea publică se conduce de probele pe care le consideră necesare, conform dreptului discreționar, pentru investigarea stării de fapt. În special ea poate: a) să solicite informații de tot felul; b) să audieze participanți, martori și experți/specialiști sau să solicite declarații scrise din partea acestora; c) să solicite acte și dosare; d) prin sesizarea directă a lucrurilor, să își creeze propria impresie despre un caz sau despre situația de la fața locului (cercetarea probei la fața locului). Audierea participanților, a martorilor sau a experților/specialiștilor, precum și cercetarea probelor la fața locului se consemnează într-un proces-verbal.

Articolul 92 și 93 ale Codului administrativ prevede că, autoritatea publică decide conform convingerii sale libere dacă consideră o faptă drept existentă, luând în considerare întreaga procedură administrativă, inclusiv toate probele. Autoritatea publică ia în considerare toate faptele care au importanță pentru caz, inclusiv cele favorabile participanților.

Fiecare participant probează faptele pe care își întemeiază pretenția. Prin derogare de la prevederile alin.(1), fiecare participant probează faptele atribuite exclusiv sferei sale. Reglementări suplimentare sau derogatorii sunt admisibile doar în baza prevederilor legale.

În constelația art. 94 și 95 alin. (1) Cod administrativ, înainte de emiterea unui act administrativ individual defavorabil pentru un participant sau înainte de respingerea unui act

administrativ individual favorabil, participantul are dreptul să fie audiat în legătură cu faptele și circumstanțele relevante pentru actul ce urmează a fi emis. Audierea poate fi făcută verbal sau în scris. Autoritatea publică poate renunța la audiere în cazul în care actul este exclusiv avantajos pentru participant și nu există participanți cu interese opuse care să fie afectați prin actul respectiv.

Conform art. 118 Cod administrativ, motivarea este operațiunea administrativă prin care se expun considerentele care justifică emiterea unui act administrativ individual. În motivare se indică temeiurile esențiale de drept și de fapt pe care le-a luat în considerare autoritatea publică pentru decizia sa. Din motivarea deciziilor discreționare trebuie să poată fi recunoscute și punctele de vedere din care autoritatea publică a reieșit la exercitarea dreptului discreționar. Motivarea trebuie să se refere și la argumentele expuse în cadrul audierii. Motivarea completă a unui act administrativ individual cuprinde: a) motivarea în drept – temeiul legal pentru emiterea actului administrativ, inclusiv formele procedurale obligatorii pe care se bazează actul; b) motivarea în fapt – oportunitatea emiterii actului administrativ, inclusiv modul de exercitare a dreptului discreționar, dacă este cazul; c) în cazul actelor administrative defavorabile – o descriere succintă a procedurii administrative care a stat la baza emiterii actului: investigații, probe, audieri, opinii ale participanților contrare conținutului final al actului etc. Motivarea completă este obligatorie, este parte integrantă a actului administrativ individual și condiționează legalitatea acestuia. Motivarea nu este obligatorie în cazul în care: a) autoritatea publică admite o petiție în totalitate fără ca prin decizia de soluționare a ei să fie afectate drepturile sau interesele legitime ale altor persoane; b) acest lucru este prevăzut expres de lege; sau c) autoritatea publică emite acte administrative individuale de același fel într-un număr mai mare sau automatizat și, conform circumstanțelor de fapt ale cazului în parte, nu se cere o motivare.

Art. 119 alin. (1) Cod administrativ reglementează că, conținutul unui act administrativ individual trebuie să fie suficient de cert.

Dispoziția art. 120 Cod administrativ statuează că, un act administrativ individual emis sau confirmat în scris trebuie să cuprindă: a) numele/denumirea autorității publice care a emis actul administrativ; b) numele colaboratorului autorității publice care a emis actul administrativ; c) numele destinatarului actului administrativ; d) data la care a fost emis actul administrativ; e) decizia luată (partea dispozitivă a actului administrativ); f) motivarea deciziei luate, inclusiv indicarea actelor normative pentru a căror punere în aplicare se emite actul administrativ; g) decizia cu privire la cheltuieli; h) informația cu privire la exercitarea căilor de atac; i) semnătura olografă/electronică a persoanei din cadrul autorității publice care a emis actul administrativ sau, după caz, semnătura electronica a autorității care a emis actul administrativ. Prin derogare de la prevederile alin.(1) lit.b) și i), în cazul unui act administrativ individual scris emis în mod automatizat, pot lipsi datele despre nume și semnătură. Pentru indicarea conținutului pot fi utilizate semne-cheie dacă, în baza explicațiilor făcute în acest sens, persoana căreia îi este destinat actul administrativ sau care este afectată de acesta poate recunoaște clar conținutul actului administrativ.

Norma consacrată la art. 2 alin. (2) Cod administrativ, reglementează că anumite aspecte ce țin de activitatea administrativă privind domenii specifice de activitate pot fi reglementate prin norme legislative speciale derogatorii de la prevederile prezentului cod numai dacă această reglementare este absolut necesară și nu contravine principiilor prezentului cod.

În conformitate cu art. 109 alin. (1), (2) din Legea fundamentală a Statului, administrația publică în unitățile administrativ-teritoriale se întemeiază pe principiile autonomiei locale, ale descentralizării serviciilor publice, ale eligibilității autorităților administrației publice locale și

ale consultării cetățenilor în problemele locale de interes deosebit. Autonomia privește atât organizarea și funcționarea administrației publice locale, cât și gestiunea colectivităților pe care le reprezintă.

Reglementări similare se regăsesc și în art. 3 al Legii privind administrația publică locală care stipulează că, autoritățile administrației publice locale beneficiază de autonomie decizională, organizațională, gestionară și financiară, au dreptul la inițiativă în tot ceea ce privește administrarea treburilor publice locale, exercitându-și, în condițiile legii, autoritatea în limitele teritoriului administrat.

Normele cuprinse la art. 7 și 9 din aceiași Lege, stabilește că în realizarea competențelor lor, autoritățile administrației publice locale dispun de autonomie, consfințită și garantată prin Constituția Republicii Moldova, Carta Europeană a Autonomiei Locale și prin alte tratate la care Republica Moldova este parte.

Aderent, art. 10 alin. (1), (2) al Legii nr. 436 stabilește că, autoritățile publice locale își desfășoară activitatea în domeniile stabilite de Legea privind descentralizarea administrativă, dispunând în acest scop de competențe depline care nu pot fi puse în cauză sau limitate de nicio autoritate publică, decât în condițiile legii. Competențele autorităților publice locale sunt delimitate în condițiile prezentei legi între competențele autorităților publice deliberative și executive de nivelurile întâi și al doilea.

La rândul său, art. 3 al Legii privind descentralizarea administrativă, prevede principiile descentralizării administrative, și anume: a) principiul autonomiei locale, care presupune garantarea dreptului și capacității efective a autorităților publice locale de a reglementa și gestiona, conform legii, sub propria lor responsabilitate și în interesul populației locale, o parte importantă din treburile publice; b) principiul subsidiarității, care presupune exercitarea responsabilităților publice de către autoritățile care sunt cel mai aproape de cetățeni, cu excepția cazurilor în care intervenția autorităților de nivel superior prezintă avantaje evidente ce rezultă din volumul și natura responsabilităților și din necesitatea de a asigura eficacitatea acțiunii publice; c) principiul echității, care presupune garantarea unor condiții și oportunități egale tuturor autorităților publice locale pentru a-și atinge obiectivele în realizarea competențelor lor; d) principiul integrității competențelor, care presupune că orice competență atribuită autorităților publice locale trebuie să fie deplină și exclusivă, exercitarea acesteia nu poate fi contestată sau limitată de o altă autoritate decât în cazurile prevăzute de lege; e) principiul corespunderii resurselor cu competențele, care presupune corespunderea resurselor financiare și materiale alocate autorităților publice locale cu volumul și natura competențelor ce le sunt atribuite pentru a asigura îndeplinirea eficientă a acestora; f) principiul solidarității financiare, care presupune susținerea financiară de către stat a celor mai slab dezvoltate unități administrativ-teritoriale, în special prin aplicarea unor mecanisme de repartizare financiară echitabilă; g) principiul dialogului instituțional, care presupune informarea și consultarea de către stat, în timp util, a autorităților publice locale, în procesul de planificare și de luare a deciziilor, prin structurile lor asociative, asupra oricăror chestiuni ce le privesc în mod direct ori sunt legate de procesul descentralizării administrative; h) principiul parteneriatului public-privat, public-public, public-civil, care presupune garantarea unor posibilități reale de cooperare între guvern, autoritățile locale, sectorul privat și societatea civilă; i) principiul responsabilității autorităților administrației publice locale, care presupune, în limitele competențelor ce le revin, obligativitatea realizării unor standarde minime de calitate stabilite de lege la prestarea serviciilor publice și de utilitate publică de care sunt responsabile.

Articolul 14 alin. (1), (2) lit. b), c), d), e) al Legii privind administrația publică locală

stabilește competențele de bază ale consiliilor locale, și anume că, consiliul local are drept de inițiativă și decide, în condițiile legii, în toate problemele de interes local, cu excepția celor care țin de competența altor autorități publice. Pornind de la domeniile de activitate ale autorităților administrației publice locale de nivelul întâi stabilite la art.4 al Legii privind descentralizarea administrativă, consiliul local realizează următoarele competențe: administrează bunurile domeniului public și ale celui privat ale satului (comunei), orașului (municipiului); decide în privința actelor juridice de administrare privind bunurile domeniului public al satului (comunei), orașului (municipiului), după caz, precum și privind serviciile publice de interes local, în condițiile legii; decide în privința actelor juridice de administrare sau de dispoziție privind bunurile domeniului privat al satului (comunei), orașului (municipiului), după caz, în condițiile legii și decide atribuirea și schimbarea destinației terenurilor proprietate a satului (comunei), orașului (municipiului), după caz, în condițiile legii.

La caz, sunt relevante și dispozițiile art. 10 și 11 Cod funciar care stipulează că, de competența consiliilor sătești (comunale) și orășenești țin: atribuirea terenurilor și înstrăinarea lor fără schimbarea destinației acestora, în modul stabilit de lege; autentificarea drepturilor deținătorilor de terenuri, în modul stabilit de lege; asigurarea perceperii impozitului funciar; privarea de drepturi a deținătorilor de terenuri în condițiile prevăzute de lege; determinarea și atribuirea terenurilor pentru construcții și amplasarea lor, în conformitate cu legea și soluționarea litigiilor funciare în limitele competenței lor.

Autoritățile administrației publice locale atribuie cetățenilor terenuri fără plată, eliberându-le titluri de proprietate: trec în proprietatea cetățenilor sectoarele de teren ocupate de case, anexe gospodărești și grădini care li s-au atribuit în conformitate cu legislația; atribuie familiilor nou-formate sectoare de teren din rezerva intravilanului pînă la epuizarea acesteia pentru construcția caselor de locuit, anexelor gospodărești și grădini: în orașe – de la 0,04 pînă la 0,07 hectare, în localități rurale – până la 0,12 hectare. Dimensiunile concrete ale sectoarelor de teren se stabilesc de către autoritățile administrației publice locale; trec (în limita normelor de urbanism, iar dacă aceasta nu este posibil, reieșind din suprafața reală a terenului ce deservește construcțiile) terenurile aferente caselor de locuit cu mai multe apartamente privatizate, care nu constituie blocuri, în proprietatea comună în diviziune a proprietarilor apartamentelor, proporțional suprafeței privatizate de fiecare.

Articolul 20 Cod funciar stabilește expres că, documentele ce confirmă drepturile deținătorilor de teren sunt: titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren, eliberat de autoritățile administrației publice locale în cazul atribuirii de către acestea a terenurilor proprietate publică a unităților administrativ-teritoriale sau de către Agenția Proprietății Publice în cazul atribuirii de către stat a terenurilor proprietate publică a statului, certificatul de moștenire, contractul de vânzare-cumpărare, contractul de donație, contractul de schimb, contractul de arendă și altele. Drepturile de proprietate și alte drepturi patrimoniale asupra terenului se înregistrează în conformitate cu legislația.

Articolul 23 și 91 ale Codului funciar reglementează că, dreptul asupra terenului se stinge în cazurile specificate, inclusiv la pct. 1 - renunțării benevole a deținătorului la teren și 2 - înstrăinării terenului de către proprietar.

Litigiile în care părțile sau una din părți sunt deținători de terenuri cu titlu de proprietate se examinează de către instanța judecătorească de drept comun sau economică competentă.

În conjunctura cadrului legal expus, instanța de fond just a concluzionat că decizia Consiliului or. Ialoveni nr. 04/09 din 18 iulie 2019 „Cu privire la anularea titlului deținătorului de teren” a fost adoptată cu încălcarea limitelor competenței legale atribuite Consiliului local,

inclusiv cu încălcarea dreptului la audiere a participanților la procedura administrativă, a principiilor comune și a procedurii administrative prevăzute la art. 21 (legalității), art. 22 (cercetării din oficiu), art. 24 (bunei credințe), art. 28 (eficienței), art. 29 (proporționalității), art. 30 (securității raporturilor juridice), art. 31 (motivării), art. 32 (comprehensibilității și transparenței acțiunilor autorităților publice) și art. 33 (comunicării).

La acest segment, instanța de judecată consideră oportun de a enunța conținutul art. 57 alin. (1) Cod administrativ, care indică asupra faptului că activitatea administrativă se realizează numai de autoritatea publică competentă și în limitele competenței legale.

La caz, s-a stabilit că contrar normelor citate supra, Consiliul or. Ialoveni la pct. 1 al deciziei nr. 04/09 din 18 iulie 2019, a decis anularea titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren cu nr. *****, eliberat lui Radu Dumitru la 15 octombrie 2004, trecut în registrul cadastral al deținătorilor de terenuri cu nr. 6916 din 5 februarie 2018, cu toate că autoritățile publice nu pot întreprinde măsuri care să afecteze situațiile juridice definitive sau drepturile dobândite, decât în situații în care, în condițiile stabilite de lege, acest lucru este absolut necesar pentru interesul public.

Prin prisma Legii nr. 436/2006 și Codului funciar, autoritățile publice locale nu dețin competență în sensul anulării titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren, ci exclusiv doar dreptul de atribuire a terenurilor și înstrăinarea lor, autentificarea drepturilor deținătorilor de terenuri, în modul stabilit de lege, atribuirea terenurilor pentru construcții și amplasarea lor, în conformitate cu legea și soluționarea litigiilor funciare în limitele competenței lor, pe când litigiile în care părțile sau una din părți sunt deținători de terenuri cu titlu de proprietate se examinează de către instanța judecătorească.

Este relevant de menționat că Consiliul or. Ialoveni, deși la pct. 1 a anulat titlul de autentificare, iar la pct. 2 a anulat decizia nr. 6/8 din 29 iunie 1997 și extrasul eliberat în baza acestei decizii pe numele lui Radu Dumitru, a evitat să motiveze necesitatea adoptării unei astfel de decizii și nu a invitat pentru audieri participanții la procedura administrativă (Evghenia Mircos și Radu Dumitru). Or, autoritatea publică este obligată să atragă în procedura administrativă, din oficiu sau la cerere, persoanele ale căror drepturi pot fi afectate prin procedura administrativă, iar dacă procedura administrativă implică necesitatea soluționării unei chestiuni cu privire la drepturile și obligațiile comune ale mai multor participanți sau drepturile și obligațiile participanților decurg din aceleași temeiuri de fapt sau de drept, participarea lor la procedura administrativă este obligatorie.

În plus, dacă procedura administrativă a fost inițiată în baza cererii Evgheniei Mircos depusă la 11 iulie 2019 (f.d. 144, vol. I) și la procedură participă o altă persoană, la caz Radu Dumitru, autoritatea publică urma să îi informeze în scris, în decursul unui termen rezonabil, despre procedura inițiată, fapt însă ce nu a fost realizat de autoritatea publică locală.

Consiliul or. Ialoveni la adoptarea actului administrativ contestat, ce vizează dreptul de proprietate a reclamantului și pretins drept de proprietate al terțului, urma în mod obligatoriu să solicite informații și acte relevante cazului, cu privire la terenul litigios cu nr. cadastral *****, să audieze participanți sau să solicite cel puțin declarații scrise din partea acestora și/sau să cerceteze situația de la fața locului.

Analizând decizia emisă și concomitent extrasul din procesul-verbal al ședinței Consiliului or. Ialoveni nr. 4 din 18 iulie 2019, reiese că, la adoptarea deciziei nr. 04/09 din 18 iulie 2019 autoritatea publică locală a examinat chestiunea privind anularea titlului din 2004 și deciziei din 1997, reținând doar Avizele Comisiilor de specialitate și reglementările din Instrucțiunea aprobată prin ordinul ARFC nr. 110 din 5 septembrie 2016, ceea ce denotă că conținutul actului

administrativ este incert, nefiind întreprinse măsuri necesare în vederea respectării drepturilor participanților la procedura administrativă, și de fapt, lipsește temeiul legal pentru emiterea actului administrativ, oportunitatea emiterii actului administrativ și o descriere succintă a procedurii administrative care a stat la baza emiterii actului (investigații, probe, audieri, opinii ale participanților contrare conținutului final al actului), precum și informația cu privire la exercitarea căilor de atac. (f.d. 150-152, vol. I)

De asemenea, este relevant de reținut că înainte de emiterea unui act administrativ individual defavorabil pentru un participant la procedura administrativă sau înainte de respingerea unui act administrativ individual favorabil, participantul are dreptul să fie audiat în legătură cu faptele și circumstanțele relevante pentru actul ce urmează a fi emis, respectiv în cazul dedus judecății, audierea (scrisă/verbală) a lui Radu Dumitru, inclusiv și a Evgheniei Mircos, precum și prezentarea titlurilor de autentificare a drepturilor deținătorului de teren și alte documente relevante urmau a fi solicitate, pentru a fi contrapuse, iar motivarea actului administrativ era obligatorie, deoarece condiționează legalitatea acestuia.

Însă, din decizia nr. 04/09 din 18 iulie 2019, nu reiese clar motivul adoptării acesteia, circumstanțele/împrejurările și normele de drept care au condus la anularea titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren din anul 2004 și deciziei adoptate în anul 1997.

Este important de a nota că, în acest caz, Consiliul or. Ialoveni în mod arbitrar și-a valorificat dreptul său exclusiv discreționar și oportunitatea emiterii actului administrativ, fără a respecta principiile comune și principiile procedurii administrative prevăzute de Codul administrativ.

Incidente speței sunt și prevederile art. 16 alin. (1) și (2) Cod administrativ, care prevede că dreptul discreționar al autorității publice reprezintă posibilitatea acesteia de a opta între mai multe soluții posibile corespunzătoare scopului legii atunci când aplică o dispoziție legală. Exercitarea dreptului discreționar nu permite desfășurarea unei activități administrative arbitrare.

Conform art. 137 alin. (1), (2), (3) Cod administrativ, în exercitarea dreptului discreționar atribuit, autoritățile publice trebuie să acționeze cu bună-credință în limitele legal stabilite și cu respectarea scopului pentru care le-a fost atribuit dreptul. Dacă autoritatea publică poate decide discreționar și doar una din mai multe consecințe juridice este legală, atunci dreptul discreționar al autorității publice se reduce la alegerea consecinței juridice/soluției legale. Stările de fapt identice în esență se tratează identic. O tratare neidentică a două stări de fapt identice se admite numai dacă există un motiv obiectiv.

În context, Completul judiciar consideră că prima instanță just a stabilit că prin decizia adoptată, autoritatea publică locală și-a depășit segmentul de competențe stabilit atât prin Legea nr. 436/2006, care este o legea specială, cât și Codul funciar. Astfel, este nejustificat actul administrativ emis de autoritatea publică locală, iar reclamanții au prezentat argumente suficiente și probe plauzibile în sensul admiterii acțiunilor formulate.

Completul judiciar reține ca fiind justă remarca instanței de fond asupra prevederilor art. 38 alin. (1), (3) al Legii cadastrului bunurilor imobile, în versiunea din 14 ianuarie 2019, susținut și de OTC al Cancelariei de Stat în cererea de chemare în judecată că greșelile din cadastru se corectează numai în temeiul deciziei registratorului. Decizia trebuie să conțină data descoperirii greșelii, caracterul ei, cauza nașterii ei (din culpa titularului de drepturi sau a organului cadastral teritorial), modul de corectare a greșelii, sursele de reparație a prejudiciului cauzat. Greșelile care nu au caracter tehnic (indicarea greșită a tipului de drept, a denumirii titularului de drepturi, componența bunului imobil, denaturarea mărimii cotelor în proprietatea comună, a coordonatelor hotarelor, exceptând transformarea coordonatelor punctelor de hotar dintr-un sistem de

coordonate în altul, și alte greșeli care lezează drepturile și interesele legitime ale titularilor de drepturi sau ale altor persoane) se corectează cu consimțământul exprimat în scris al fiecărui titular de drepturi ale cărui interese sunt atinse sau în temeiul hotărârii judecătorești irevocabile.

Subsecvent, o conotație deosebită poartă și dispozițiile art. 537 Cod civil, care reglementează că, proprietarul poate renunța oricând la dreptul de proprietate printr-o declarație în acest sens sau în alt mod care atestă cu certitudine că a renunțat la bun fără intenția de a păstra dreptul de proprietate asupra lui. Obligațiile proprietarului în legătură cu bunul la care a renunțat, încetează atunci când un terț dobândește dreptul de proprietate asupra bunului. Renunțarea la dreptul de proprietate asupra bunurilor imobile se face printr-o declarație autentificată notarial și înregistrată în Registrul bunurilor imobile.

În acest sens, se observă că între Mircos Evghenia și Radu Dumitru a avut loc un schimb de terenuri, Mircos Evghenia înregistrându-și la 19 mai 2008 dreptul de proprietate asupra terenului cu nr. cadastral *****.164 și construcției din str. *****, or. Ialoveni, în baza titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren și procesului-verbal de recepție finală, care ulterior a fost donat Olesei Garștea, iar Radu Dumitru și-a înregistrat dreptul de proprietate asupra terenului cu nr. cadastral *****.392, în baza titlului de autentificare eliberat la 15 octombrie 2004, în temeiul deciziei Consiliului local și supus ulterior înregistrării de stat la 6 noiembrie 2018, după întocmirea declarației de către Mircos Evghenia la 22 septembrie 2018.

La fel, instanța de judecată reiterează că, deși titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren Evgheniei Mircos asupra terenului cu nr. cadastral ***** i-a fost eliberat în temeiul deciziei nr. 6/8 din 29 iunie 1997 (f.d. 122, vol.I), aceasta nu se regăsește în Lista proprietarilor caselor de locuit în proprietate privată loturile de pământ de pe lângă casă (intravilan-extravilan grădini). (f.d. 169-174,vol.I)

Din actul judecătoresc contestat rezultă că, instanța de fond a solicitat de la reprezentantul Evgheniei Mircos prezentarea în original a titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren asupra terenului cu nr. cadastral *****, însă avocatul Dumitriu Valeriu a menționat că nu deține titlul de autentificare în original, motivând în ședința de judecată din 19 iulie 2022 că acesta a fost pierdut, fără a prezenta vreo dovadă despre publicarea anunțului în acest sens în Monitorul Oficial al Republicii Moldova la compartimentul „Avize pierderi de acte” și/sau întreprinderea altor măsuri prevăzute de lege în cazul pierderii actelor care atestă dreptul de proprietate.

Instanța de fond corect a menționat și acel fapt că speței sunt relevante și prevederile art. 315 alin. (1) Cod civil (în vigoare la data înregistrării dreptului de proprietate a lui Radu Dumitru asupra terenului cu nr. cadastral ***** – 6 noiembrie 218), conform cărora, proprietarul are drept de posesiune, de folosință și de dispoziție asupra bunului, precum și dispozițiile art. 316 alin. alin. (1) și (2) Cod civil, care statuează expres că proprietatea este, în condițiile legii, inviolabilă. Dreptul de proprietate este garantat. Nimeni nu poate fi silit a ceda proprietatea sa, afară numai pentru cauză de utilitate publică pentru o dreaptă și prealabilă despăgubire. Exproprierea se efectuează în condițiile legii.

Totodată, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, noțiunea de „speranță legitimă” este asimilată noțiunii de „bun”, acesteia fiindu-i acordată protecția oferită de art. 1 din Primul Protocolul adițional la Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale și este tratată drept una din componentele dreptului de proprietate garantat atât de art. 1 al Convenției, cât și de Constituția Republicii Moldova.

Astfel, art. 1 din Primul Protocolul adițional la Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale prevede că orice persoană fizică sau juridică are dreptul la

respectarea bunurilor sale. Nimeni nu poate fi lipsit de proprietatea sa decât pentru cauză de utilitate publică și în condițiile prevăzute de lege și de principiile generale ale dreptului internațional.

În temeiul art. 509 alin. (2), (3) Cod civil (în redacția de până la modernizare – 1 martie 2019), dreptul de proprietate se poate dobândi, în condițiile legii, prin ocupațiune, act juridic, succesiune, accesiune, uzucapiune, precum și prin hotărâre judecătorească atunci când aceasta este translativă de proprietate ca efect al dobândirii cu bună-credință. În cazurile prevăzute de lege, proprietatea se poate dobândi prin efectul unui act administrativ.

Din normele pre citate supra, rezultă că, dreptul de proprietate este acel drept subiectiv ce conferă titularului exercitarea în putere proprie și în interes propriu a atributelor de posesie, folosință și dispoziție asupra bunurilor sale în limitele determinate de lege.

Sub acest aspect, prin aplicarea regulilor de interpretare a normelor enunțate, coroborate cu prevederile art. 46 alin. (1) și (2) din Constituția Republicii Moldova, statul ocrotește proprietatea și aceasta nu poate fi folosită în detrimentul drepturilor, libertăților și demnității omului. Dreptul de proprietate privată este garantat și nimeni nu poate pune careva obstacole proprietarului pentru folosirea proprietății sale, iar în astfel de circumstanțe Completul judiciar consideră că prima instanța a ajuns la concluzie corectă despre necesitatea admiterii acțiunii lui Radu Dumitru și a OTC al Cancelariei de Stat privind anularea deciziei nr. 04/09 din 18 iulie 2019.

Or, reclamantului Radu Dumitru nu-i pot fi imputate cele invocate de pârât și terț, deoarece în procesul dobândirii dreptului de proprietate, aceasta a dat dovadă de bună-credință, precum și acțiunile acestuia nu denotă careva vicii. Iar, odată ce a fost întocmită o declarație la notar privind acordul la radierea din RBI a informației cu privire la dreptul de proprietate asupra lotului de pământ pentru construcții cu nr. cadastral ***** (f.d. 11, 121, vol. I) și depusă o cerere de către Mircos Evghenia de schimbare a lotului pentru construcție în adresa primăriei locale de pe str. ***** pe str. ***** (f.d.11, vol. I verso), terenul în cauză a intrat în circuitul civil, fiind dobândit prin act juridic cu bună-credință, iar buna-credință în asemenea cazuri este prezumată până la proba contrară.

În susținerea opiniei enunțate, instanța de judecată reține și prevederile art. 10 alin. (1) Cod civil (în vigoare în perioada de referință), potrivit cărora, persoanele fizice și juridice participante la raporturile juridice civile trebuie să își exercite drepturile și să își execute obligațiile cu bună-credință, în acord cu legea, cu contractul, cu ordinea publică și cu bunele moravuri. Buna-credință se prezumă până la proba contrară. În sensul normei citate, este de înțeles că legea ocrotește buna-credință a dobânditorului.

Completul de judecată reține concluzia fondului că dreptul de proprietate asupra terenului cu nr. cadastral *****, amplasat în or. Ialoveni, str. *****, a fost dobândit de Radu Dumitru prin act juridic, acesta fiind dobânditor de bună-credință al bunului litigios nominalizat.

Or, buna-credință reprezintă obligația generală de conduită ce revine părților la încheierea și executarea unei convenții. Fiind o circumstanță de fapt, reaua-credință poate fi dovedită prin orice mijloc de probă legal admisibil, iar sarcina probei incumbă reclamantei.

În asemenea circumstanțe, respingerea acțiunii ar constitui o ingerință nejustificată în dreptul de proprietate a lui Radu Dumitru, drept garantat prin art. 1 din Primul Protocol adițional la Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, art. 46 alin. (2) din Constituția Republicii Moldova și dispozițiile Codului civil.

Referitor la pretenția reclamantului Radu Dumitru privind repararea prejudiciului moral în mărime de 30 000 de lei, Completul judiciar consideră că prima instanță just a concluzionat

asupra inadmisibilității acestei pretenții, în temeiul art.207 alin.(2) lit. f) Cod administrativ, în special, când nu sunt întrunite condițiile prevăzute la art.208.

Or, conform art.208 alin.(1) și alin.(3) Cod administrativ, în cazurile prevăzute de lege, până la înaintarea acțiunii în contencios administrativ, se va respecta procedura prealabilă. Dacă procedura prealabilă nu este prevăzută de lege, acțiunea în obligare se admite numai în cazul în care reclamantul a depus anterior la autoritatea publică competentă o cerere de emitere a actului administrativ individual.

La acest capitol, instanța de judecată reține și prevederile art.167 alin. (4) Cod administrativ care indică că, dacă prin cererea prealabilă se solicită și repararea prejudiciului, atunci cererea privind repararea prejudiciului se examinează de autoritatea publică emitentă în procedură administrativă separată.

În sensul art. 60 alin. (3) Codul administrativ, urmare a unei soluții judecătorești definitive prin care s-a anulat actul administrativ ilegal, permite formularea către autoritate a cererii privind acordarea despăgubirilor pentru prejudiciul cauzat prin emiterea unui act administrativ individual sau normativ ilegal.

Raportând cadrul legal citat la pretenția reclamantului de compensare a prejudiciului moral, Colegiul consideră că prima instanța corect a concluzionat despre inadmisibilitatea pretenției respective. Or, despăgubirea morală nu poate constitui la caz obiectul examinării, întrucât prin prisma prevederilor art. 60 alin. (3) Cod administrativ în coroborare cu prevederile art. 167 alin. (4) Cod administrativ, astfel de pretenție poate fi formulată în prealabil doar din momentul soluționării definitive, deci executorii, a unor pretenții de bază. Or, obligația constituțională de a repara prejudiciile revine statului, adică în primul rând autorității publice-pârâte.

Prin urmare, instanța de fond a ajuns la o concluzie corectă despre inadmisibilitatea acțiunii reclamantului Radu Dumitru, în partea pretenției privind repararea prejudiciului moral din motivul nerespectării procedurii prealabile. Or, pretenția nominalizată fiind formulată după 01 aprilie 2019, se reglementează de prevederile Codului administrativ, respectiv, prin prisma prevederilor art. 60 alin. (3) Cod administrativ, în coroborare cu prevederile art. 167 alin. (4) Cod administrativ, poate fi formulată în prealabil doar din momentul soluționării definitive, deci executorii, a pretențiilor de bază.

Cu privire la pretenția reclamantului referitor la anularea și constatarea nulității absolute a titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren nr. cadastral *****, eliberat Evgheniei Mircos, Completul judiciar consideră că instanța de fond just a concluzionat că aceasta urmează a fi declarată inadmisibilă în temeiul art.207 alin.(2) lit. c) Cod administrativ, și anume că la aceiași instanță sau la altă instanță de judecată se examinează o acțiune între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept.

Or, probatoriul cauzei atestă că la 17 ianuarie 2022 Radu Dumitru, reprezentat de avocatul Malic Gheorghe a depus o cerere de chemare în judecată împotriva Primăriei or. Ialoveni și Evgheniei Mircos cu privire la constatarea nulității absolute și anularea titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren cu nr. cadastral *****, amplasat în or. Ialoveni, str. *****, eliberat pe numele Evgheniei Mircos și repararea prejudiciului moral în mărime de 15 000 de lei, iar prin încheierea Judecătoriei Hâncești sediul Ialoveni din 2 martie 2022 a fost dispusă declinarea competenței de la examinarea cauzei nr. 3-6/22 și a fost remisă Președintelui Judecătoriei Hâncești cauza nr. 3-6/22, pentru redistribuire aleatorie-automată, prin intermediul PIGD, unui judecător specializat în materie civilă, aceasta fiind repartizată și pusă pe rol, cu stabilirea ședințelor de judecată, fapt reflectat în informația extrasă din portalul național al

instanțelor de judecată. (f.d. 13-17, vol. III)

La fel, este cert că în cadrul ședinței de judecată din 08 aprilie 2022, ulterior depunerii cererii evocate supra, Radu Dumitru reprezentat de avocatul Malic Gheorghe a depus la prezenta cauză cererea de chemare în judecată completată împotriva Consiliului și Primăriei or. Ialoveni, terț Evghenia Mircos, prin care la fel a solicitat constatarea nulității absolute și anularea titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren cu nr. cadastral *****, amplasat în or. Ialoveni, str. *****, eliberat pe numele Evgheniei Mircos, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată.

Astfel, luând în considerare cele constatate și faptul că litigiul dintre aceleași părți, cu privire la același obiect și pe aceleași temeiuri, și anume, în partea ce ține de constatarea nulității absolute și anularea titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren cu nr. cadastral *****, amplasat în or. Ialoveni, str. *****, eliberat pe numele Evgheniei Mircos, la momentul pronunțării hotărârii, care constituie obiect al controlului judiciar, se afla în curs de examinare începând cu 17 ianuarie 2022 la Judecătoria Hâncești sediul Ialoveni, adică anterior depunerii cererii de completare a pretențiilor, iar prin hotărârea Judecătoriei Hâncești sediul central din 18 decembrie 2023 a fost respinsă acțiunea înaintată de Radu Dumitru, la moment cauza aflându-se pe rolul Curții de Apel Chișinău, Completul judiciar consideră că instanța de fond just a concluzionat că acțiunea în contencios administrativ inițiată în partea constatării nulității absolute și anulării titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren cu nr. cadastral *****, urmează a fi declarată ca inadmisibilă.

În concluzie, prima instanță corect a reținut că acțiunile sunt depuse cu respectarea competenței materiale și jurisdicționale, în termenul prevăzut de lege, cu respectarea în parte a procedurii prealabile, fiind contestat actul administrativ individual al autorității publice locale, care produce efecte juridice în exterior și care are un caracter defavorabil reclamantului, iar ca urmare instanța de judecată concluzionează că, acțiunea inițiată de OTC al Cancelariei de Stat este admisibilă, iar acțiunea depusă de Radu Dumitru este admisibilă doar parțial.

Așadar, nu poate fi reținut și se va respinge argumentul invocat de reprezentantul terțului, avocatul Valeriu Dumitriu, în referința depusă la 13 februarie 2020, reiterat în cererea de apel precum că acțiunea urmează a fi declarată inadmisibilă pe motiv că nu sunt întrunite condițiile prevăzute la art. 208, având în vedere că nu sunt clare cerințele reclamantului din cererea prealabilă, or, prima instanță just a stabilit că conform art. 163 Cod administrativ, procedura de examinare a cererii prealabile nu se efectuează, dacă actul administrativ individual este emis de către un consiliu local.

Cu referire la cererea reclamantului privind compensarea cheltuielilor de judecată în mărime de 8 000 de lei, se reține următoarele.

Conform art. 195 Cod administrativ, Procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepția art.169–171.

În conformitate cu art. 94 și 96 alin. (1), (1/1) Cod de procedură civilă, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părții care a avut câștig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acțiunea reclamantului a fost admisă parțial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporțional părții admise din pretenții, iar pârâtului – proporțional părții respinse din pretențiile reclamantului.

Instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părții care a avut câștig de cauză cheltuielile ei de asistență juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare și rezonabile. Cheltuielile menționate la alin. (1) se compensează părții care a avut

câștig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat.

În acest sens, instanța de judecată subliniază că sumele cheltuite de părți cu ocazia îndeplinirii actelor de procedură corespunzătoare poziției lor procesuale, pe parcursul desfășurării procesului civil reprezintă cheltuieli de judecată, iar conform art. 90 lit. i) din Codul de procedură civilă, cheltuielile de asistență juridică fac parte din cheltuielile de judecare a cauzei.

Pornind de la practica CEDO, cheltuielile pentru asistență juridică trebuie să fie necesare, realmente angajate și rezonabile ca mărime.

Pentru dovada cheltuielilor suportate, prin prisma practicii CEDO, se evidențiază necesitatea prezentării de către partea care pretinde compensarea cheltuielilor a următoarelor documente: dovada achitării onorariilor avocaților (copii de pe dispozițiile de plată prin virament sau bonurile de plată); copia de pe facturile de strictă evidență, emisă pentru clienți-persoane juridice și în alte cazuri stabilite de legislație; listă detaliată a actelor/acțiunilor efectuate de avocat și orarul timpului aferent acestora (cu tariful și orarul). Aici necesită a fi evidențiat că pentru a determina cuantumul compensației acordate și pentru a face o apreciere corectă, se va ține cont de: a) complexitatea cauzei; noutatea și dificultatea întrebărilor juridice ridicate de speță; b) aportul avocatului la soluționarea cauzei; c) timpul și munca depusă de avocat; d) aptitudinile speciale necesare pentru a acorda asistența (cunoștințe tehnice speciale, cunoașterea profundă a unor reglementări de profil, cunoașterea limbilor străine, a altor procedee de comunicare cu clienți specifici etc.); e) faptul în ce măsură munca avocatului în cauza respectivă îi limitează capacitatea de a lucra în alte dosare; f) rezultatul obținut; g) restricțiile de timp impuse de client și de circumstanțele cauzei; h) natura și durata relației dintre avocat și client; i) experiența, reputația și abilitatea avocatului; j) justificarea și ponderea mijloacelor de apărare utilizate în cauză; k) suma despăgubirilor pretinse în cauză; l) alți factori, la discreția instanței.

În această ordine de idei, instanța de fond corect a relevat și jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, care, fiind confruntată cu soluționarea cauzelor Boicenco vs. Moldova și SRL „Oferta Plus” vs. Moldova, a rambursat societăților reclamante cheltuielile pentru asistența juridică, notând caracterul real, necesar și rezonabil al sumelor solicitate prin raportare la complexitatea cauzei și aportul considerabil al avocaților. Totodată, Curtea a mai statuat că nu ține de competența sa de a se expune asupra acordului cu privire la onorarii. În conformitate cu jurisprudența sa, ea urmează să stabilească dacă costurile și cheltuielile au fost necesare, realmente angajate și rezonabile ca mărime (Amihalachioaie c. Moldovei).

În speță, reclamantul a fost reprezentat în ședințele de judecată, începând cu 16 septembrie 2019, de către avocatul Malic Gheorghe, în baza mandatului avocațial seria MA nr. 1288776 (f.d. 2, vol. I), care a întocmit cererea de chemare în judecată, a depus obiecții la referințe, a depus explicații și pledoarii în formă scrisă, a depus cereri/demersuri și a participat la ședințele de judecată.

Conform bonului de plată seria QL nr.027426 din 31 ianuarie 2022, se confirmă că Radu Dumitru a achitat avocatului pentru serviciile juridice prestate suma de 8 000 de lei (f.d. 212, vol. I), însă fără a anexa un act privind serviciile juridice prestate în baza contractului de asistență juridică, care să indice perioada, durata și onorariul pentru serviciile juridice prestate de avocat.

În lumina celor relatate, raportând norma procedurală citată supra la criteriile de apreciere a cheltuielilor pentru asistență juridică desprinse din jurisprudența CEDO, instanța de fond corect a menționat că pretenția privind compensarea cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 8 000 de lei, urmează a fi admisă în parte, și anume, prima instanță just a considerat oportun de a

încasa de la Consiliul or. Ialoveni în beneficiul lui Radu Dumitru cheltuielile de asistență juridică în sumă de 4 000 de lei, care reprezintă un cuantum real, necesar, rezonabil și proporțională cu munca depusă.

Completul judiciar va respinge ca neîntemeiate argumentele apelanților precum că hotărârea primei instanțe în partea contestată de către aceștia este una neîntemeiată, or, analizând conținutul hotărârii contestate, completul judiciar reține că hotărârea primei instanțe este una legală, întemeiată, motivată și bine argumentată, făcând referire la normele de drept material și procedural, dând o apreciere probelor prezentate de către părți, determinând circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzei, care au fost și care n-au fost stabilite, apreciind corect caracterul raportului juridic dintre părți, aplicând legea aplicabilă soluționării cauzei și admisibilitatea acțiunii, având o motivație și o analiză clară.

Din considerentele enunțate, instanța de apel concluzionează că prima instanța a examinat cauza sub toate aspectele, stabilind cu certitudine raportul juridic litigios, circumstanțele de fapt, caracteristice raportului juridic litigios, legea materială ce guvernează raportul juridic, creând participanților la proces, condiții obiective și echitabile, pentru exercitarea drepturilor și obligațiunilor procedurale, fapt ce se încadrează în asigurarea părților dreptul la un proces echitabil, garantat și asigurat prin art.6 al Convenției Europene pentru apărarea a Drepturilor Omului.

În asemenea circumstanțe, instanța de apel conchide că prima instanța just a stabilit circumstanțele cauzei și a aplicat normele legale, iar careva temei legal pentru casarea hotărârii n-a fost stabilit în instanța de apel. Iar, simpla nemulțumire a părților de soluția adoptată de instanțele inferioare, nu poate constitui motiv de admiterea a cererii de apel, dacă nu este invocat sau dacă din conținutul apelului nu se întrezărește vreunul din temeiurile de apel expres prevăzute de lege, iar prin prisma jurisprudenței CtEDO, apelul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri.

Alte argumente invocate de apelanți în susținerea poziției sale, nu pot fi reținute de instanța de apel, deoarece se combat cu cele invocate mai sus și se referă la circumstanțele care au fost constatate și elucidate pe deplin de prima instanță, având la bază cumulul de probe, care au fost administrate și apreciate cu respectarea normelor de drept procedural și susținute de normele de drept material.

În consecință, instanța de apel reține prin prisma jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, și anume cauza Rebait și alții c. Franței, că art. 6 par. 1) al Convenției pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, nu impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes.

Astfel, dat fiind că argumentele apelanților sunt nefondate și combătute integral prin concluziile relatate supra, în speță lipsind temeiuri legale pentru casarea hotărârii contestate, Colegiul conchide că apelurile declarate sunt integral nefondate și pasibile de a fi respinse.

Din considerentele menționate și având în vedere că prima instanță a elucidat deplin circumstanțele cauzei, a aplicat corect normele materiale și a adoptat o hotărâre întemeiată și legală iar cererile de apel sunt neîntemeiate, Colegiul ajunge la concluzia de a respinge cererile de apel.

În conformitate cu art. 240 alin. (1) lit. a) Codul administrativ, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău,

D E C I D E:

Se respinge apelul depus de avocatul Malic Gheorghe în interesele apelantului Radu Dumitru, apelul depus de Consiliul orășenesc Ialoveni și Primăria orașului Ialoveni, apelul depus de avocatul Dumitriu Valeriu în interesele apelantei Mircos Evghenia.

Se menține hotărârea Judecătoriei Hâncești sediul Ialoveni din 03 august 2022.

Decizia este executorie din momentul emiterii, însă poate fi atacată la Curtea Supremă de Justiție cu recurs în termen de două luni.

Preşedintele ședinței, judecătorul Mîra Ghenadie

Judecătorii Bostan Angela

Dașchevici Grigore